

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóirodái:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám 154

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
filler.

Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8 „

Párizs—Róma.

A miniszterelnök vasárnap éjjel visszaérkezett közel két hetes párizsi utjáról, amikor is személyesen tárgyalta meg a hágai egyezmény részleteire menő és pontos szövegezését. Mint ismeretes Hágában az elvi kérdésekre vonatkozólag történt csak megállapodás, e megegyezések szerződészerű megfogalmazását későbbi időre hagyták. Amikor hozzáültek az érdekeltek államok delegátusai, hogy ezt a munkát elvégezzék, mint ez várható volt, a végleges szöveg körül véleményeltérések támadtak a delegátusok között. Főleg Csehszlovákia volt az, amely Jugoszláviával és Romániával ellentétben a mi általunk vitatott álláspont ellen szövegezték azt kívánta, hogy Magyarország a mostani megállapodással egyszer s mindenkorra mondjon le minden olyan jogról, amely módot ad neki, hogy a jövőben is szót emelhesen illetékes fórum előtt, ha a megszállt területeken igazságtalan bírtok kisajátítások történének. Természetesen mi a cseheknek ezt a követelését ilyenformán el nem fogadhattuk, mert erre vonatkozólag sem Hágában nem adtuk a szavunkat, sem Párizsban nem voltunk és nem vagyunk hajlandók ezt az áldozatot meghozni.

Szívós viták után végre is szükségesnek mutatkozott, hogy a miniszterelnök személyesen tisztázza a kérdést s ott tartózkodása — amint ez nyilatkozatából is kitűnik — kedvező eredményekkel járt. A tárgyalások technikai részleteinek megjavítása most már annyira előrehaladt, hogy az ő személyes munkájára nincs szükség s a még körülbelül hátralévő egy heti tárgyalásokat Walkó külügyminiszter fogja vezetni. A miniszterelnök szerint remény van arra, hogy az elvi kérdéseket már a hét végére tisztázni fogják.

A Párizsból érkező hírek szerint maguk a franciák is megunták a cseh makacszkodásból előálló huza-vonát és figyelmeztették a cseh delegátusokat, hogy minden alapot nélkülöző túlzott követelésekkel ne tegyék tulságosan próbára a nagyhatalmak idegeit. Loucheur, aki ennek az egész konferenciának az elnöke, szigorú pártatlansággal igyekezett az ide oda ingadozó mérleg nyelvét egyensúlyba hozni s valószínűleg neki is nagy érdeme van abban, hogy végre ezek a tárgyalások le fogják zárulni. A francia sajtó kommentárjai is arra mutatnak, hogy az atmoszféra megváltozott s bizonyosak lehetünk abban, hogy ez nem csak egy részben Bethlen István diplomáciai ügyességének és tapintatának a következménye.

A miniszterelnök azonban nem pihen a babérokon, hanem fáradhatatlanul tovább dolgozik Magyarország külpolitikai helyzetének megjavítása ügyében. Alig jött meg Párizsból, már ismét utra készen áll és szerdán este Rómába utazik. Mussolini miniszterelnököt akarja meglátogatni és beszélgetést óhajt folytatni Grandi külügymi-

niszterrel. Nyilvánvaló, hogy ha egy állam egy másik állammal barátsági szerződést kötött, mint mi is Olaszországgal, akkor mulhatatlanul szükséges, hogy a vezető államférfiak személyes megbeszélések formájában cseréljék ki gondolataikat és építsék tovább közlekedés útján. De meg Grandi államtitkár alig egy éve járt nálunk s azóta is felkeresett bennünket Acerbo olasz földművelésügyi miniszter, ilik tehát, hogy Bethlen István már csak udvariasságból is viszonzozza e látogatásokat. Nem akarjuk azonban azt állítani,

hogy ez csak tisztára udvariassági látogatás, mert a miniszterelnöknek igenis megköszönni valója van. Meg akarja köszönni Bethlen István, hogy ezen a régóta húzódo és feszült diplomáciai tárgyaláson Olaszország, mint hű barátához illik, rendületlenül állott a mi igazunk mellé és minden nagyhatalmi súlyával támogatta ügyünket. Ezt megköszönni s a jövő politikai fejlődésének konturjait megállapítani utazott Bethlen István Olaszországba s utján az egész magyar nemzet rokonszenve kíséri.

Meskó Zoltán új kisgazda pártot szervez az ország minden városában s falujában és életre akarja kelteni a nagyatádi Szabó féle irányzatot.

Pár nap előtt a csanádi hajóhoz vezető ut kikövezéséhez megtartott közgyűlési bejáráshoz lent járt Érsekcsanádon Meskó Zoltán orsz. gyűl. képviselő, Baja város törvényhatósági bizottságának örökös tagja, aki hivatalos dolgának elvégzése után bejött Bajára s itt a Független Magyarország munkatársának ezeket mondotta:

Meskó Zoltán, orsz. gyűl. képviselő.

— Új kisgazdaszervezést indítottam meg az egész országban. Az új kisgazdatömről és nagyatádi Szabó István programja alapján és az ő zászlajával történik.

— Az akció végső kiindulási pontja a három héttel ez előtt a budapesti mezőgazdasági kiállítás alkalmából a pestvármegyei vármegyeházán tartott kisgazdagyűlés volt, amely után deputációt vezettem Mayer János földművelésügyi miniszterhez. Az új kisgazdaszervezés előzménye az,

hogy a kisgazdatársadalom már hosszabb idő óta érzi, hogy tenni kell valamit a jelenlegi viszonyok között és fel kell lépnie a kisgazda érdekek védelmére. A mi szervezkedésünk alkotmányos formák között a kisgazdaérdekek védelmére történik. Ez a mozgalom nem irányul senki ellen, csupán kizárólag a régi nagyatádi Szabó István-féle kisgazdaszövetségek életrekelését célozza.

— Egy ilyen kisgazdatömről és Hálásról indult el, de célját tévesztve olyan megyékre terelődött, hogy az többet árt, mint használ. Ennek az akciónak vezetői tulajdonképpen én ellenem akarták fordítani a mozgalmat, de itt is csalódtak, mert ez az akció is olyan rokonszenvvel kísért a kisgazdatársadalom érdekében eddig kifejtett munkásságomat, hogy ez az akció is megvalósított díszelnökének.

— A szerte az országban meginduló kisgazdaszervezések számára akar ez a mi tömrőlésünk irányító lenni. Az a célunk, hogy az ország minden egyes városában és falujában életre keltsük a nagyatádi Szabó-féle kisgazdapártot, mert úgy éreztük, hogy erre a pártra még nagy hivatás vár az országos politikában.

A diftéria a megyében.

A jánosalmi és bácsalmási járás nem vállalkozott az idén sem fővárosi gyermekek nyaraltatására. — A hercegszántói zárdában 34 iskolás gyermeket fognak nyaraltatni.

A megyei közigazgatási bizottsági ülésen dr. Donhoffert Szilárd megyei tisztii főorvos a diftéria újabb térhódításáról számolt be. Eimondotta, hogy Katymáron is difteriagyanus megbetegedések történtek, mire megvizsgáltattak 152 iskolás fiút, akik közül 18 bacillushordozót fedeztek fel. Az immunizáló eljárást husvét után fogják foganatosítani. Jelentette még, hogy Kélespusztán is fellépett a diftéria.

Az alispán: sok baj van most ezzel a difteriával, mert hiszen egyik megyei központi irodafőtiszt és családja is megbetegedett difteriában.

Dr. Donhoffert: Azok nem difteriá-

ban betegedtek meg.

Előadta még a főorvos azt, hogy Budapest székesfőváros tanácsa átírt Bácsvármegyéhez és a járási főszolgabírókhoz a fővárosi gyermekek nyaraltatása ügyében.

A megye két járása: a bácsalmási és a jánosalmi járás főszolgabírái úgy nyilatkoztak, hogy járásaik nincsenek abban a helyzetben, hogy bekapcsolódjanak a gyermeknyaraltatási akcióba. A bajai járás azonban az idén is vállal nyaraltatásra fővárosi gyermekeket és pedig a tavalyi 50 nyaraló gyermekkel szemben az idén 34 gyermeket vállal el a vakáció két

hónapjára. A nyaraló gyermekeket az idén is a hercegszántói zárdában fogják elhelyezni. A gyermekek nyaraltatási költségeihez a bajai járás minden egyes községe hozzá fog járulni.

Jelentette még a főorvos azt, hogy a népjóléti miniszter ismert rendelete alapján, — amely szerint már az idei évtől kezdve 7500 pengő pauszálé összeget utalt ki a szegény betegek gyógyszer ellátására, mivel jövőben az ingyen gyógyszerrendelést nem veszi át a betegápolási pótdadó terhére, most van folyamatban a szegényügyi receptek összeírása.

Az anyaság, a női higiéné és a női szociális problémái.

Dr. Köhegyi Hugó nőgyógyász, amint már jelentettük, ma, csütörtökön este 6 órai kezdettel érdekes felolvasást tart a városháza közgyűlési termében a női higiénéről. Az előadást az teszi érdekessé és kissé misztikussá, hogy ezt az előadást egyirányú célzata miatt csak női közönség részére tartják meg.

Dr. Köhegyi Hugó nőgyógyász.

Ez ügyben kérdést intéztünk ma dr. Köhegyi Hugó nőgyógyász szakorvoshoz, aki előadásáról ezeket mondotta:

— Az én felolvasásomat csak nők részére tartom s úgy is hirdették meg, de nem azért, mintha azt férfi közönség is nem hallgathatná meg. A felolvasás tárgya azonban olyan, hogy az csak nőket érdekel.

— Felolvasásom nemcsak a női higiénéről fog szólni, hanem felöleli a nő testi fejlődésével kapcsolatban a női nem szociális problémáit is. Felolvasásom gerince tulajdonképpen az anyaság problémája s ebből a szempontból világítom meg a nő és a dolgozó nő szociális helyzetét.

— Előadásom érinteni fogja azt a jelenséget, hogy a két nem közül a nő érik meg előbb az életre. Szólni fog a női nem emancipációjáról, hogy a nőknek a térhódítása egyre jobban érezhető a munkában, mert rengeteg állást töltenek ma be a nők, amely állásokat 20–30 évvel ezelőtt csak férfiak láttak el. Vácolni fogom a dolgozó nő helyzetét az anyaság szempontjából s rámutatok a követendő rendszabályok alkalmazására a szülő nőnél, hogy a fertőzés veszedelme elhárítható.

— Előadásom érinteni fogja a női nem összes szociális vonatkozásait, a

Likőreszenciák,

valódi angol, francia és hollandi originális zamatuak, nagy választékban és minden izben, likőrkészítéshez finom szesz (Alcohol) stb. legjobb és legolcsóbb a

Városi Drogériában, Baja. Vörösmarty Mihály utca 1. — Telefon 350.

tisztasági követelményeket s ki fog terjeszkedni arra a helytelen irányzatra, hogy egyes nők azért vállalnak állást s veszik el férfiak elől a kenyeret, megélhetést, egzisztenciát biztosító állásokat, hogy a hivatal után járó keresetükből jobban flancohassanak és

fényűzőbben éljenek.

— Ilyen témákról fog szólni az én előadásom, amelyet nyugodtan végighallgathatna férfiközönség is, de evonatközött témájánál fogva előadásomat mégis csak női közönség részére fogom megtartani.

Az ideges gyermek lélektana.

Dr. Csörsz Károly egyetemi magántanár, kórházi főorvos előadása.

A Független Magyarországon pár nap előtt már röviden beszámoltunk dr. Csörsz Károly egyetemi magántanár előadásának külsőségeiről. Alább pedig magáról az előadásról közlünk referátát, követe az előadó gondolatmenetét.

Dr. Csörsz Károly egyetemi docens tavalyi előadására utalva emlékeztetve idézi, hogy azon az előadáson vörösfonálként húzódtott végig az a gondolat, hogy a házasság legfőbb célja és erkölcsi létalapja a gyermek. A gyermek, aki életünknek testi szemeinkkel is látható folytatása s a jövőendő biztossága.

Vannak korok, amikor erre az igazságra mélyebben eszmél rá az emberiség. A nagy háborúk, milliók és milliók pusztulása nemcsak hogy nem ölik ki az emberekből a faj további fennmaradásának szükségérzetét, hanem ennél nagyobb volt a háború, annál jobban igyekeznek utána a faj további létét a gyermekről való kiterjedt gondoskodás útján szolgálni. Az elmúlt világégés után is ilyen részméltást, a gyermekekről való gondoskodásnak az állam és társadalom érdeklődésének középpontjába kerülését látjuk.

A gondoskodásnak azonban nem szabad csak a gyermek testi egészségének védelmére szorítkoznia, hanem ki kell terjednie a lelki épség megővésére és helyreállítására is. Csak helyeseltető tehát dr. Burtik Andor városi tiszt főorvosnak az előadóhoz intézett azon kérése, hogy az ideges gyermekekről tartson egy előadást.

Egy ilyen kérés annál jogosultabb, mert az ideges gyermek, később a társadalom értékesebb elemei sokszor gyöngyszemei közé tartozhat.

Ha ugyanis nagy nemzeteket, világokat előre vivő férfiak életét figyelemmel kísérjük, azt látjuk, hogy a legtöbbje ideges gyermekből fejlődött ki zsenivé, világnagysággá.

Az előadó az idegbetegség felosztása kapcsán körülhatárolja az idegesség fogalmát, hangsúlyozván, hogy mai előadásának célja a szülők, orvosok és nevelők számára mintegy ráeszméltetésül szemelvényeket nyújtani a gyermekkori idegesség területéről.

A testi tünetek kapcsán megemlékezik az ideges gyermek viselkedéséről a táplálék fölvetelében. Tárjalja az alvást, az alvási zavarokat, rámutatván arra, hogy az ideges gyermek idő előtti felkeltése az ugynevezett felébredés előtti elmélyülés elmaradásával milyen káros a gyermekre. Nem kis részben erre vezethető vissza az a különbség, amelyik a kora reggeli vonattal faluról bejáró és a helybenlakó tanuló előmenetele között található. Érinti az éjjeli ágybavizelést,

mint ideges tünetet. Beszél a dadogásról stb.

A lelki élet vizsgálatánál kifejti, hogy az érzelmileg hangsúlyozott benyomások iránt a fogékonyság az életkor szerint is változik; faji különbségek is vannak. Ismerteti az ideges gyermek két érzelmi típusát, amely két típus valószínűleg gyökerét képezi a felnőtt kor romantikus és klasszikus, (Oswald) illetőleg harcos és munkás (Máday) típusának. Vizsgálja az ideges gyermek értelmi életét, táblázatok alapján mutatván ki, hogy idegesség és gyenge tehetség éppen nem együttjáró fogalmak. Kitér az ideges gyermek nagyobb szuggesztivitására. Vázolja az ideges gyermek nagyobb fáradékonyságát, levonja ennek a pedagógiai következményeit. Beszél az ideges gyermek akarati életéről.

A belső elválasztási mirigyek hatalmas befolyását szemléltetendő, külön tárgyalja a 0—7 évig terjedő neutrális gyermekkor, a 7—10 évig terjedő „dacos”-kort, a 10—13 évig terjedő pubertási kort, amely az első nagyobb lelki élmények kora, valamint a 13—18 éves korig terjedő nemi érettség s az ezt követő 18—22 éves korig terjedő depressziós periódust. Mindegyik kornál megemlíti az ideges állapot főbb formáját. A serdülés korának tárgyalásával kapcsolatban hangsúlyozza, hogy az önmegtartóztatás nem káros s a testileg és lelkileg összhangban érő gyermek meg is tudja magát tartóztatni. Másfelől azonban kifejti, hogy milyen baj származik abból, ha az ezen kora gyermekek nagy százalékánál előforduló s rendszerint különben is rövid időre terjedő passzív nemi kilengéseket a szülők és nevelők túlértékelik s a gyermekekkel is túlértékelik. Szól a Freudizmusról és az Adlerizmusról. Kifejti, hogy a gyermek idegességét nemcsak belső okok változtatják ki, hanem külső körülmények is, p. az a helyzet, amely a családi konstellációkból származik. Ezzel kapcsolatban ismerteti az egyetlen gyermek, a legidősebb gyermek, a legfiatalabb gyermek stb. ideges típusait.

Az idő előrehaladása miatt előadása második részére, a tehetséges gyermekekről szóló részre már nem térhetett rá. Előadását azzal fejezte be, hogy az orvosnak, a szülőnek, a nevelőnek közösen kell összefogniok a gyermek lelki egészsége érdekében. Kívánja, hogy a szülőket és nevelőket a gyermek iránti szeretet vezesse el a gyermeklélektan tanulmányozásához és szükség esetén a gyermeki lélek káros formáival foglalkozó orvoshoz s ezek meg fogják tanítani a gyermek okos szeretetére. Hiszen szeretni és okosan szeretni a gyermeket, az nem mindig ugyanazt jelenti.

Az idén is rendeznek gazdanapot Baján.

A hercegszántó házi szövötanfolyam husvét után zárul. — A bácskai gazdák és a bacon-jószág nevelése.

A Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület igazgató választmányának most megtartott rendes havi ülésén dr. Szabovljevič Dusan alispán elnökölt. Az ülésen megjelentek Medveczky Károly gazdasági főtanácsos, Diéna Benő kertésziskolai igazgató, Nádas Sándor nyug. iskolaigazgató, Willman János s Rosenberg Mátyás földbirtokosok, Rieger Gyula áll. eg. ügyi tanácsos, Bárány Károly kir. erdőtanácsos, Körmeny Péter gazd. főfelügyelő és Kapusztá Ágoston egyesületi titkár.

A gazdasági iparosok tanonctartása.

Az ülésen ismertették a szegődmé-

nyes iparosoknál szerződött tanoncok felszabadtása ügyében beérkezett válaszokat. Az egyesület február 6-iki ülésén dr. Szauerborn Károly azt panasolta, hogy a gazdaságokban szerződött gépszek, kovácsok és bogárnokok inasai azért, mert nem rendelkeznek mesterigazolvánnyal s így tanoncaik nem szabadíthatók fel, ami viszont azt eredményezi, hogy a mesterek igen nehezen kapnak tanoncokat. Az igazgató választmány úgy határozott, hogy ez ügyben átiratot intéz a szegedi kereskedelmi és iparkamarához, dr. Marschall Ferenchez, mint az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatójához és az Omge-hez.

Ha elegánsan akar öltözködni, ne pocsékolja pénzét holmi tömegcikkre, hanem keresse fel **HORVÁTH KÁROLY** mértéksabóságát,

ahol a legújabb divat szerint, legmegbízhatóbb munkával készülnek öltönyei.

Nagy választék divatszövetekben.

Horváth Károly angol uriszabó

Baja, Arany János-u. 6. — Az új postával szemben.

Dr. Marschall Ferenc orsz. gyűl. képviselő válaszában utalt arra, hogy ezt a kérdést a 78.000—1923. K. M. rendelet 30-ik §-a szabályozza. A Mezőgazdasági Kamara sürgeti az abban foglalt rendelkezések orvoslását s a földmivelésügyi minisztérium támogatását is igénybe vették, de eddig még nem sikerült a kereskedelmi minisztériumot rábírní, hogy vonja vissza sérelmes intézkedését, vagy módosítsa: megjegyzi azonban, hogy a fenti rendelet sem zárja ki teljesen, hogy konvenciók mesterek tanoncot szerződtesenek. Az a rendszer, hogy csak azok a gazdaságokban foglalkoztatott iparosok nem szerződhetnek tanoncokat, akik csak egy uradalom részére dolgoznak, de akik másoknak is dolgoznak, azok igenis szerződhetnek iparigazolványt s tanoncot is tarthatnak. Ez a helyzet azonban nem elégíti ki a mezőgazdasági követelményeket s nem is élnek vele a gazdák. A kereskedelmi miniszter intézett átiratában némi engedményt tett, még pedig azt, hogy idegen munkának számít a gazdaság egyéb alkalmazottainak s a cselédségnek végzett munka is. Ez némi reményt nyújt arra, hogy iparigazolványt szerezhessen a gazdasági iparosok és tanoncot tarthatnak.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara véleménye szerint a mezőgazdasággal kapcsolatos iparosok iparjogát elismeri a törvény, de tanoncot csak a kereskedelmi miniszter engedélye után szerződhetnek. Az igazgató választmány elhatározta, hogy ez ügyben a kereskedelmi és földmivelésügyi miniszterhez fordul előterjesztéssel s egyúttal felkéri a bácsbodrogvármegyei törvényhatósági bizottságot, hogy ezta felterjesztést támogassa.

A bacon-termelés.

A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara arról értesítette az Egyesületet, hogy Szegeden vállalat alakult az Angliában nagy keresletnek örvendő bacon-gyártás felkarolására.

A vállalat, amelynek címe Anspacher Hermann bacongyár export vállalat, címe pedig Szeged, közvágóhid, 75—90 kg-os nem zsíros, hanem inkább husos, 7—9 hónapos, lehetőleg angol hussértéjű, de ezenkívül yorkshirei keresztetű mangolicát is vásárol nagy mennyiségben. A gyár heti

1000 drb. sertés feldolgozására készült, de most megfelelő jószáganyag hiányában alig 200—250 drb. sertést tud összeszedni. Kéri, hogy az ilyen sertés nevelésére csináljon az Egyesület propagandát. Körmeny Péter gazdasági felügyelő megemlítette, hogy Bács-Bodrog vármegyében sok ilyen stüldő van eladó s helyes volna, ha a vállalat itt a megye centrumában: Bokodon fiókot létesítené. Ugy értesült, hogy a gyár kg-ként 170—180 filléres árat fizet az ilyen jószágért. Willmann János kimutatta, hogy a gyár eleinte csakugyan ennyit fizetett, de később 20—30 százalékkal redukálta az árat; ha azonban a vállalat jövőben is megfizetné a 170—180 filléres árat, úgy garantálja, hogy a baconáru nevelésnek csakugyan nagy talaja volna a megyében. Elnökölt alispán javaslatára a választmány felkérte Körmeny Pétert és Kapusztá Ágostont, hogy utazzanak Szegedre s tárgyaljanak a vállalattal a fizetendő árákról, valamint a többi árákról.

A hercegszántó házi szövötanfolyam.

Kapusztá Ágoston előadta, hogy a hercegszántói szövötanfolyamon tíz tanuló vesz részt s valamennyien szép haladást tanúsítanak. A tanfolyam április 20-án fejeződik be. Kérte az igazgató választmányt, hogy a március 25-től április 26-ig terjedő időre az oktató nő részére az ételmezési költséget előlegezze, mert a tanfolyam bevétele után a földmivelésügyi miniszter a két hónap ételmezési költségeire 100 pengő fog küldeni a földmivelésügyi miniszter, amint azt már megígérte Kérte egyúttal, hogy új szövöanyag beszerzésére az igazgató választmány 20 pengő utaljon ki.

Schmidt Ferenc garai lakos kilépett, Huszka Péter Pál tatabáza plébános viszont belépett az egyesület tagjai sorába.

Bejelentették még az igazgató választmány ülésén azt is, hogy a Kecskeméti székely Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara azt tervezi, hogy az idén is megrendezi a gazdanapot Baján. Ehhez a tárgyhöz sok felszólalás hangzott el, hogy mikor tartás azt meg, de végleges állásfoglalás nem történt.

Eunuchhá varázsoltak Nagybaracsán egy tilosba járogató csátaljai sváb gazdát.

Amilyen nagy szenzációt keltett a múlt évben az az eset, amikor egy csikériai idős bunyevác asszony megcsönkította az urát a fiával, amiért két évre ítéltek el, époly szenzációként hat ez a mostani eset is, ami másfél héttel ezelőtt történt Nagybaracsán egy csátaljai jómódu gazdaemberrel. Tulajdonképpen nem történt más, minthogy megismétlődött a csikériai eset.

P. J. csátaljai lakos tilosba járt át a szomszédos Nagybaracska községbe, ami nem tetszett a baracska menyecské hozzátartozóinak. Többben összebeszéltek és bestiális bosszút állottak a koros sváb gazdán. Másfél héttel ezelőtt, amikor egy vasárnap az utja ismét Baracsra vezetett, elfogták, lekapták a tiz körméről és megfőrtlani-tolták. Az így kicsérélt, eunuch-há varázsolt embert nagy vérvesszősséggel hozták be Bajára s rövid pár napos kezelés után hazaszállították Csátaljár, ahol most is az ágyat nyomja a megfőrtlani-tolt sváb gazda.

Az eset után érdeklődtünk Csátalján a gazda hozzátartozóinál s barátainál,

de gondosan titkolják az esetet, mert roppantul szégyenlik azt, hogy ez az eset egy csátaljai emberrel megtörténhetett s attól tartanak, hogy Csátaljár is szegyet és gunyvet hoz az, ha az eset kitudódik.

Érdekes, hogy Nagybaracsán, ahol viszont nem tagadják, hogy megtörtént ez az eset, — nem ez az első ilyen bosszuállítás azokon, akik idegen menyecskének, illetve más asszonynak csapják a szelet, mert évekkel ezelőtt meg az történt, hogy egy ilyen ugyan-csak tilosba járó férfit úgy csaltak törbe, hogy tudták, melyik uton szokott mindig a titkos pásztorórára járni s erre az utra rókafogót helyeztek el, amely csakugyan meg is fogta a kalandra járó embert úgy, hogy a rókafogó éles vastagai átszurkálták a lábát, még pedig annyira, hogy belesántult az illető.

A bácskai falvakban most erről az eunuchosítási eljárásról gyakran esik szó s azt hiszik, hogy itt már csak Steinach, vagy Woronoff mester segít, pedig már az se segít.

HIREK.

Meghalt Vermes Béla.

Nagybudafalvi Vermes Béla bácskai földbirtokos, volt országgyűlési képviselő 66 éves korában Budapesten elhunyt. Előkelő szabadkai családból származott. Családja egyike volt a legelőkelőbb és leggazdagabb családoknak Szabadkán. Főiskolai tanulmányait külföldön végezte s onnan hazatérve Szabadkán fejtett ki nagy tevékenységet a város életében. A millennium évében Szabadka beköltözött a parlamentbe s utána még többször is ott ruházta fel a kerület mandátumával. A háború után Budapestre költözött, ahol megvette a Múzeum-körút 19. sz. palotát. Kelebián volt neki ezenkívül valamennyi földje. Egyike volt a délvidéki liga megalapítóinak, amelynek később elnöke lett. A felszabadulás után dr. Kirchnopf Ernő volt nápolyi konzullal több ízben lerándult Bajára; később is állandó élénk összeköttetést tartott fent a Bajára került, valamint az ország egyéb részeiben lakó szabadkaiakkal. A magyar kormány megbízásából tagja volt a Népszövetségi Uniónak s minden nemzeti kisebbségi konferencián szorgalmasan részt vett s a magyar érdekeket képviselte. Később lord Rothermere-t üdvözlő iratát ő vitte ki Londonba és adta át a magyar revíziós törekvések nemesszívú patronusának. Évekkel ezelőtt komolyan emlegették nevét dr. Alföldy Béla lemondása után, mint a bácsalmási kerület képviselőjelöltjét, de nem lépett fel, hanem megmaradt a külföldi propaganda szolgálatában s ilyen minőségében igen értékes szolgálatakat tett a magyar ügynek és hazájának. Temetése ma, csütörtökön délután fél négy órakor lesz a kerepesi-uti temetőben.

— A Tarnay-estről szóló referendátum helyszíne miatt holnap számban közöljük.

— A bírák és ügyészek a bírói képesítési pólék felemelését kérik. A Bírák és Ügyészek Országos Egyesülete a vidéki fiókok bevonásával rendkívül népes gyűlést tartott Török Géza tanácselnök elnöklétével. A gyűlés elhatározta, hogy haladéktalanul deputációt vezet a pénzügyminiszterhez és az igazságügyminiszterhez azért, hogy a legutóbbi miskolci közgyűlés határozatai érvényre jussanak. Ennek a közgyűlésnek főbb határozatai azok voltak, hogy a törvényben biztosított bírói képesítési pólék felemelését vizsgálják, a bírák egy részét a második csoportba sorozzák és a várakozási idő megrövidítésének kedvezményét kiterjesszék.

— A Szent Imre-ünnep jubileumi bizottságának megalakulása. Az elmúlt napokban alakult meg dr. Gonczlik apát elnöklétével a Szent Imre jubileumi férfi nagy bizottság, amely az egyházközségek, iskolák és egyesületek képviselőiből áll. Ezenkívül minden plébánia, iskola és egyesület is alakít egy kisebb bizottságot. A cél az, hogy a fővárosban júliusban és augusztusban tartandó országos Szent Imre ünnepségekre belekapcsolódni és itthon is minél méltóbban megünnepelni az ifjúság védszentje halálának 400 éves évfordulóját.

— Féláru utazás Budapestre. F. hó 12-től 23-ig a Nemzetközi Alpin-képviselet féláru jegy váltásra jogosító igazolványok kaphatók a Menet-jegyirodában.

Padok a korzón.

A tavaszi nemcsak az idő enyhéje változása, nemcsak az ibolya és a kalendárius, valamint a gólyák és fecskék megérkezése jelzi, hanem van a tavasz fokmérőjéül külön eszközünk is itt Baján és ez az, hogy kirakták a Sugovica-parti sétányra, valamint a Déri-kerthe a padokat. Ez tehát azt jelenti, hogy már végérvényesen itt a tavasz. De bármennyire is benne vagyunk a tavasz szőzába: a sárban, azért még mindig nem érkezünk el ahhoz az időponthoz, hogy a szobánkat ne a szemet, tűzfát és kokszot zabáló kályha melege fűtse át s tegye barátságosabbá, hanem a nap éltető, langyos, cirogató melege. Tehát, ha itt is a tavasz, — ez a tavasz is még mindig sorvasztja zsebünket és erőszényünket.

— Bajai festőművészek kiállítása Kalocsán. Vasárnap délelőtt két bajai festőművész kiállítása nyílt meg Kalocsán, a csendes érsekipapi városban. Az egyik festőművész Ágoston Vencel, a bajai tanítóképző intézet tanára, akinek művészetét nem kell dicsérni és ajánlani, mert a művei eléggé beszélnek maguk helyett. A másik festőművész Hechtl Jolán, aki csak nemrégiben tánt fel s meg kell állapítanunk, hogy első jelentkezése — túl a szárnybontogatáson rokonszenves fogadtatásra talált. Mellettek még egy harmadik helyi festő: Reibek Károly állított ki vízfestményeket. A kiállítást vasárnap délelőtt igen nagy közönség jelenlétében dr. Antalfy polgármester nyitotta meg s meleg szavakkal üdvözölte a jelenlévő két bajai festőművészt is. A kiállításon különösen Ágoston festményei vonták magukra a látogatók százainak figyelmét. Ágoston a természet arcának mesterei kifejezője. Alföldi tájain az ezer színben pompázó magyar róna titkait örökíti meg. Poéta, aki színekben álmódja vissza az ég, a föld és a levegő örök és mindig új szépségeket feltáró harmóniáját. Technikája briliáns, trónusai, színei még a levegő rezgését is visszaadják. A kalocsai kiállításon Ágoston iobbnyire kisméretű képekkel szerepel, de ezekről a kisméretű képekről is a tökéletes mesterségbeli tudás árad szét.

— A Dollár kölcsönök tovább olcsóbbodnak. A nyugati államok nagy pénzbősége a dollárkölcsönök további olcsóbbodását idézte elő. Bár Newyorkban a magán kamatláb az utóbbi napokban ismét 3 százalék fölé emelkedett, a nemzetközi pénzpiacra a dollárkölcsönöket négy és háromnyolcad százalékként kínálják és ilyen feltételek mellett a budapesti nagybankok is bőven kapnak rövidlejáratú kölcsönajánlatokat. A pengő kölcsönért a külföld fél százalékkal nagyobb kamatot kér, ami még mindig egy és egynolcad százalékkal olcsóbb a Nemzeti Bank hivatalos kamatlábnál. A budapesti nagybankok a vidéki pénzintézeteknek a visszleszámitolási hitelért 6.75 százalékos számítanak, elsőrendű kereskedelmi váltókat pedig 7.75 százalékként számítolnak le.

A SINGER VARRÓGÉPEK
MÉGIS A LEGJOBBAK!

Irodalom.

Téli verőfény. Ezen a címen adott ki kis füzetben 19 hazafias verset a megszállott Ungvárról — most Uschodrod — menekült Ungváry. Petrosik János. A sok igyekezettel megírt és sokszor naíval ható és a poetica licentiához alkalmazkodó versek közül talán a legbemeribb vers a Megpróbáltam... című vers. Felhívjuk a közönség figyelmét erre a kis ritmus füzetre, amelyeket maga a szerző árul 30 filléres áron. Ha másként nem, hát kuriozum képpen érdemes megvenni.

Propaganda nyári időszámítás mellett.

Az Országos Testnevelési Tanács még 1927-ben mozgalmat indított a nyári időszámítás bevezetésére érdekében. A terv megvalósítását annakidején sok körülmény lehetetlenné tette. Most a tanács újra felvetette a kérdést és pedig az évről-évre olyan időpontjában, amikor a nyári időszámítás bevezetésére szükséges közigazgatási teendők elrendelésére még kellő idő áll rendelkezésére.

A háborús idők fokozottabb gazdasági követelményei teremtték meg a nap egy órával való meghosszabbításának szükségességét, aminek oka annakidején a világtáji kiadásokkal való takarékoskodás és a munkások eredményeinek gazdaságosabb kihasználása volt. A nappalnak egy órával való meghosszabbítását kellően megokolják azonban általános egészségügyi és sport szempontból figyelembe jövő körülmények is. Általános higiénikus érdek, hogy a dolgozó városi ember egy órával több levegőhöz és egy órával több napfényhez jusson. Szorosabb értelemben vett sport érdek pedig, hogy az esti órákig hivatalokban és műhelyekben elfoglalt emberek hozzájussanak a sportolás és a tréning lehetőségéhez. Nem melőzhető szempont a sportpályák kihasználásának fokozása sem. Az Országos Testnevelési Tanács fokozottabb erővel folytatja az 1927-ben megindított mozgalmat, amelyet azóta számos sportszövetség is magáévá tett, újabbán pedig egészségügyi testületek is csatlakoztak hozzá. A mozgalomnak szélesebb alapokra fektetésével remélhető, hogy ezt az igen fontos kérdést most már kedvezően megoldják.

Az Országos Testnevelési Tanács most újabb előterjesztést tett a kormányhoz, egyúttal pedig felhívja a mozgalomban való közreműködésre az összes érdekelt magyar sportszövetségeket is.

Szerkesztői üzenetek.

Városatyja, Baja. A város legutóbbi rendkívüli közgyűlésén elhangzott azon beállításként hogy dr. Mőder Géza akkor vette el második feleségét, amikor már nem volt városi szolgálatban, nincs igaza, mert második házasságát 1920 szept. 9-ikén kötötte s jogerősen 1924 dec. 5-ikén mozdították el állásából, de addig az időpontig városi tanácsnok volt, aki kapta az állásától felfüggesztett tisztviselőnek járó egy harmad fizetést, vasúti kedvezményt, naturalitásokat stb. Ez a valóság, amit okiratok igazolnak.

Ha épít, építsen
fával égetett téglával,
mert az
salétrommentes.

Hódfarkú és hornyolt cserép
Küttégla
Hatsarkos járdatéglák
Mindenféle chamotte téglák.

Cementáruk

Egyszerű cementlapok
Diszes cementlapok
Mozaiklapok
Járdalapok
Küttgyűrűk
Cementcsövek
Cementvályúk
Lábazati kövek
Keresztek
Síremlékek
Sír befedések
Sírkeretek
Esővízmedencék.

Építési anyagok

la Portland cement
Fehér cement
la Darabos mész
Kavics-homok
Cement festékek
Granitto
Csiszoló anyagok
Biber-Tricosal
Stuccatur nád
Elszigetelő lemez
Kátránypapír
házhöz szállítva, a legjutányosabb
árban ajánl

Grünhút és Társa

Városi iroda: Türr István-utca 5. sz.
Telefon 160-111-234.

Mátyás király-tér 10 szám alatt
egy 3 szobás lakás
előszobával és összes mellékhelyiségekkel, valamint egy üzlethelyiséggel, amely áll egy utcai és egy udvari helyiségből, azonnali beköltözhetéssel
k-i-a-d-ó

Bérbeadom

azonnal Cserkész-u. 11. sz. HÁZAM
350 négyzetméter telekkel, illetve konyhakerttel. Cím:
Bendekovitsné, Társadalombiztosító.

Izléses nyomtatványokat készít
a
Corvin-nyomda.

U-R-A-N-I-A

1930. április hó 12-én, szombaton délután 6 és este fél 9 órakor.
1930. április 13-án, vasárnap d. u. fél 4, 6 és este fél 9 órakor.

KONRAD VEIDT első diei filmje.

A féltékenység

Dráma 10 felvonásban. Főszerepben: Konrad Veidt és Mary Philbin.
Kisérő filmje:

K i n c s k e r e s ő k

Vigjáték 8 felv. Fősz: GLEN TRION.

Híradók.

Híradók.

CORSO MOZI

1930. április 13-án, vasárnap d. u. fél 4, 6 és este fél 9 órakor.

Két nagy sláger egy műsorban.

P Á N I K

(Háborgó vizeken.)

Dráma 10 felv. Fősz.: Lillian Rich és John Stuart. Ezt megelőzi:

Kox és Box Párisban.

Vidám kaland 7 felv. Fősz.: Kox Al Cooke. Box: Kit Guard.

Híradó.

ETERNIT
yageladási és
tetőfedési
vállalat.

Telefon : 290.

Lerakatok:
DELY Géza
fatelepein.
Telefon : 105.

ETERNIT UDVAR BAJA, BUDAPESTI-UT

Itt a tavasz

és Önnek szüksége van **háztartásában**: a konyha tisztántartásához, lakása takarításához, bútorai ápolásához, ruhamosáshoz és egyéb házi teendőihez a modern technika által gyártott, kipróbált és bevált

tisztító-szerekre, anyagokra, eszközökre:

- FESTÉK minden célra.
- OLAJ- ÉS ZOMÁNCFESTÉKEK minden színben. Lakkok, linoleum és borostyán.
- Brunolin, terpentín, szagtalan vaslakk.
- Német és angol csónakfestékek és lakkok.
- BUTOR- ÉS BŐRFESTÉKEK minden színben. Kefe, seprő és ecsetárúk, meszelők.
- Padlóbeeresztő- és fényesítő-szerek, viaszok, paszták.
- Fém tisztítók, szivacs, szarvasbőr.
- Amerikai légyölő- és rovarirtószerek, fertőtlenítők.
- Kátrány, carbolineum, biber, creolin.
- Olajok és vegyitermékek, savak stb.

Ezeket Ön szakzerű használati utasítás mellett **a legolcsóbb árakon**

szerezheti be

TÁNCZOS ERNŐ szaküzletében.

B A J A, Erzsébet királyné-utca 5. sz.

Állítsa össze és rendelje meg nálam (telefonon 85 szám alatt) szükségletét, pontosan **házhoz szállítom**. — Ne késlekedjék bevásárlásával, Ön szereti a **tisztaságot**, mert az egészséget és örömet ad.

Modernizálja

készülékét, telepes rádióját hálózatra

Legolcsóbban alakítja

BRUSZT JÓZSEF okl. gépészmérnök

elektró- és rádiótechnikai vállalatánál.
BAJA, Szent István-tér 4. — Telefon 255.

Van szerencsém a n.é.
közönség-tudomására hozni, hogy a
1930. évi
szobafestő-mintáim
megérkeztek.

Tartsa érdemesnek megtekinteni melyek a legjutányosabban számítottak a
Költségetes-ingyere.

Oliva Gyula

Lakás: Tóth Kálmán utca 21.

Olcsóbb, mint Budapesten

- 1 drb friss bőjtű sós hering 14 f
- 1 kg vérnarancs 52 f
- 10 dkg aransarga mázsa 24 f
- 10 dkg mandula 56 f
- 10 „ francia datolya 28 f
- 1 kg. amerikai pirospalma P 1-60

kapható

Grosz Gusztáv

fűszer és csemege kereskedés Baja.
Telefon 270.

Eladó

egy keveset használt 9 1/2 HP

villanymotor

olesó árban.
Megtekinthető (volt Porgesz fatelepen)
Megbizva MÁK mésztelep
Mátyás király-tér 10.

Saját gyártmányu

nyugagyak,
kertszék és asztalok
Utry Pál Fiainál.

Apr. 6-tól apr. 14-ig.
reggel fél 8 óráig

Dr. Makray László
Gyarmati Emil
gyógyszerész patikája tart
éjjeli szolgálatot.

Az ügyeletes gyógyszerész
vasárnap délután is nyitva áll
a közönség rendelkezésére.

Drótkerítés

olcsón

UTRYNÁL

Erzsébet kir.-né-u. 38.
Telefon 280.

Bélvárosban egy nagy sarokház

két üzlethelyiséggel
és több lakással
eladó.

Cím a kiadóban.

A valódi Hatschek-féle

Eternit

Pala és cső
Könnyű, törhetetlen,
fagy- és tűzmentes.

Főelárusító:
GOLDSCHMIDT LAJOS
utóda,

Zádor Oszkár

Tetőfedési vállalata Baja, Sugovica parton. Telefon 210.

- Lerakatok:
- Wildmann Kálmán, Dezső Gara.
 - Liebhauser Lőrinc Vaskút.
 - Erdős István Érsekcsanád.
 - Kalmár Sámuel Nemesnádudvar.
 - Wittner Márton Bácsbokod.
 - Kovács János Bátmonostor.